

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра обліку і оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Л.Ю. Мельник Л.Ю. Мельник

«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ
(ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Освітній рівень:	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма:	«Облік і оподаткування»
Факультет:	Економіки і підприємництва

Умань – 2021 р.

Робоча програма виробничої (переддипломної) практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і оподаткування». Умань: Уманський НУС, 2021. 15 с.

Розробники:

Цимбалюк Ю.А., заступник декана факультету економіки і підприємництва,
канд. екон. наук, доцент _____ Ю.А. Цимбалюк
(підпис)

Мельник Л.Ю., завідувач кафедри обліку і оподаткування, д-р. екон. наук,
професор _____ Л.Ю. Мельник
(підпис)

Кучеренко Т.Є., професор кафедри обліку і оподаткування, д-р. екон. наук,
професор _____ Т.Є. Кучеренко
(підпис)

Іванова Н.А., доцент кафедри обліку і оподаткування, канд. екон. наук, доцент
_____ Н.А. Іванова
(підпис)

Михайловина С.О., доцент кафедри обліку і оподаткування, канд. екон. наук,
доцент _____ С.О.
Михайловина
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

Завідувач кафедри обліку і оподаткування _____ Л.Ю. Мельник
(підпис)

31 серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 року

Голова _____ Л.В. Смолій
(підпис)

31 серпня 2021 року

© УНУС, 2021 рік

© Цимбалюк Ю.А., Мельник Л.Ю.,
Кучеренко Т.Є., Іванова Н.А.,
Михайловина С.О., 2021 рік

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є однією з форм організації навчального процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» навчальна практика є таким способом організації навчання, який забезпечує здобуття освіти безпосередньо на робочому місці. Відповідно до цього навчальна практика є незамінним компонентом освітньої програми та обов'язковим елементом навчальної програми.

Базою виробничої (переддипломної) практики можуть бути сучасні діючі підприємства різних організаційно-правових форм та форм власності, у тому числі аграрних підприємств. Навчання здобувачів освіти відбувається на виробництві шляхом їх практичної підготовки, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань, передбачених програмою практики, під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу на договірних умовах. Керівництво такою практикою здійснює головний бухгалтер.

Як невід'ємна складова реалізації освітньої програми виробнича (переддипломна) практика забезпечує набуття у студентів-практикантів практичного досвіду щодо організації бухгалтерського обліку на конкретному суб'єкті економічної діяльності, оцінки рівня його податкової та контрольної роботи, звітнього процесу, а також специфіки проведення аудиту фінансової звітності за критеріями достовірності, повноти та законності.

Формування у студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідних компетентностей та результатів навчання з обліку й оподаткування проходить під час вивчення ряду спеціальних дисциплін. Перевірити свої знання здобувачі освіти можуть безпосередньо на практиці, перебуваючи на підприємствах.

Здобуття освіти на робочому місці передбачає розвиток у студентської молоді навичок самостійної роботи та набуття умінь давати оцінку обліково-аналітичної діяльності, звітності, фінансовій і аудиторській роботі підприємства, застосувати теоретичні знання при вирішенні конкретних питань з організації і ведення обліку. Також виробнича практика сприяє формуванню у студентів контрольних функцій. Перебуваючи безпосередньо на робочому місці та в умовах реальних виробничих ситуацій, здобувач освіти може оцінити власну готовність до виконання професійних обов'язків, уміння працювати з фактичним матеріалом виробничо-фінансової діяльності підприємства.

Повне виконання завдань, передбачених програмою практики, завершується оформленням звіту у письмовій формі. Процес підготовки звіту про виробничу (переддипломну) практику закладає основи для набуття навичок творчої праці, яка необхідна при написанні кваліфікаційної роботи та у майбутній діяльності за обраним фахом. Саме під час проходження виробничої практики студент опрацьовує фактичний матеріал для написання кваліфікаційної роботи.

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича (переддипломна) практика є завершальним етапом навчання студентів, та проводиться у другому семестрі з метою вдосконалення й узагальнення здобутих ними фахових компетентностей, підготовки до самостійної діяльності за фахом, а також завершення написання магістерської роботи.

Мета виробничої (переддипломної) практики полягає у поглибленні та закріпленні теоретичних знань з фахових дисциплін та оволодінні професійним досвідом щодо аналізу й оцінки рівня економічної роботи на підприємстві, організації бухгалтерського обліку, податкового менеджменту, вивчення контрольної роботи, звітного процесу, а також проведення аудиту фінансової звітності.

Проходження виробничої (переддипломної) практики має на меті:

- завершення формування у здобувача освіти практичних навичок за обраним фахом, які необхідні для роботи на підприємствах, з врахуванням знань, безпосередньо отриманих на базі переддипломної практики;
- формування досвіду професійної діяльності, закріплення теоретичних положень з фахових дисциплін та конвертації отриманих знань у професійні функції, соціально значущі якості особистості сучасного фахівця;
- формування інформаційної бази (збір та обробка даних) для проведення аналітичних розрахунків у рамках досліджень кваліфікаційної роботи, перевірка на практиці пропозицій та запропонованих удосконалень за критерієм доцільності;
- набуття навичок самостійної роботи за спеціальністю, самоконтролю та ініціативності, формування дослідницьких, аналітичних, організаторських, комунікативних якостей;
- набуття умінь приймати рішення в умовах реальних виробничих ситуацій, здатності працювати в команді (колективі) на основі дотримання здобувачами норм і правил професійної етики.

Завдання виробничої (переддипломної) практики полягають у формуванні в здобувачів освіти наступних компетентностей, які передбачені освітньою програмою «Облік і оподаткування»:

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК11. Здатність здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування діяльності аграрних підприємств для управлінських цілей.

У результаті проходження виробничої (переддипломної) практики передбачається одержання таких програмних результатів навчання (ПРН), які передбачені освітньою програмою «Облік і оподаткування»:

ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР02. Знати теорію, методичку і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПРН20. Вміти здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування

діяльності аграрних підприємств для формування своєчасної, достовірної інформації в системі прийняття управлінських рішень.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	п	лаб.	інд.		с.р.	о	л	п	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організаційно-економічна характеристика підприємства												
1.1. Результати фінансово-господарської діяльності підприємства	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
1.2. Організація облікового процесу на підприємстві	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
Разом за змістовим модулем 1	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
Змістовий модуль 2. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві												
2.1. Облікова політика та її характеристика	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
2.2. Організація праці виконавців облікового процесу	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
2.3. Організація забезпечення бухгалтерського обліку	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
2.4. Особливості організації облікового процесу на окремих ділянках	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
Разом за змістовим модулем 2	90	–	–	–	–	90	90	–	–	–	–	90
Змістовий модуль 3. Податковий менеджмент												
3.1. Податковий менеджмент у системі управління підприємством	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
3.2. Податковий контроль як механізм податкового менеджменту	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
Разом за змістовим модулем 3	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 4. Організація контрольного процесу та аудиту												
4.1. Організація контрольної роботи на підприємстві	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
4.2. Організація аудиту на підприємстві	15	–	–	–	–	15	15	–	–	–	–	15
4.3. Аудит фінансово-господарської діяльності підприємства	90	–	–	–	–	90	90	–	–	–	–	90
Разом за змістовим модулем 4	120	–	–	–	–	120	120	–	–	–	–	120
Змістовий модуль 5. Звітність підприємств												
5.1. Фінансова звітність	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
5.2. Статистична звітність	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
5.3. Спеціальна звітність	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
Разом за змістовим модулем 5	90	–	–	–	–	90	90	–	–	–	–	90
РАЗОМ	360	–	–	–	–	360	360	–	–	–	–	360

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вид практики, періоди її проведення та обсяги визначені освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Виробнича (переддипломна) практика характеризується наступними параметрами:

Назва виду навчальної практики	Рік підготовки	Семестр	Тривалість практики			Форма контролю
			тижні	години	кількість кредитів ЄКТС	
Виробнича (переддипломна) практика	I	II	8	360	12	залік

Календарні періоди проведення практики на кожний навчальний рік визначаються графіком навчального процесу. Практична підготовка здобувачів вищої освіти проводиться безпосередньо на базі практики – сучасних діючих підприємств різних організаційно-правових форм та форм власності, у тому числі аграрних підприємств.

Виробнича (переддипломна) практика включає три етапи:

– перший етап – організаційно-підготовчий – включає проведення підготовчої роботи (визначення баз проходження практики й укладання договорів про її проходження, закріплення студентів за базами практик та науковими керівниками, проведення настановних лекцій, ознайомлення

студентів із змістом методичних вказівок та званнями виробничої практики, надання консультацій щодо проходження практики з врахуванням специфіки баз практики (за необхідності), здійснення календарного планування за видами робіт, узгодження його з керівниками баз практики та затвердження плану проходження практики;

- другий – виконавський – включає виконання здобувачем освіти робіт, зазначених у програмі виробничої (переддипломної) практики (табл. 1), та передбачає збір, систематизацію, узагальнення та аналіз теоретичного, методичного та практичного матеріалу, який розкриває зміст розділів практики; формування інформаційної бази (збір та обробка даних) для проведення аналітичних розрахунків у рамках досліджень кваліфікаційної роботи, розробку та обґрунтування конкретних положень (авторських пропозицій) за удосконаленнями проектного розділу кваліфікаційної роботи та перевірку доцільності їх застосування на практиці;

- третій – заключний – здійснюється підготовка й узагальнення зібраного матеріалу, формування звіту про виробничу (переддипломну) практику, оформлення комплексу звітних матеріалів та його захист; прилюдне обговорення результатів практики на випусковій кафедрі, оцінювання виконаної роботи і проведеного захисту, підведення підсумків.

За період практики студент зобов'язаний своєчасно і якісно виконувати завдання, передбачені програмою практики, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, не порушувати трудову дисципліну, сприяти виконанню завдань, які стоять перед підприємством, брати активну участь у громадському житті колективу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для виробничої (переддипломної) практики передбачено використання таких методів навчання за джерелом знань:

- словесні: розповідь, інструкції та пояснення під час проведення настановних лекційних занять до початку практики;

- практичні методи: виконання здобувачами освіти практичних завдань, передбачених програмою практики та додатково доручених керівником практики від підприємства;

- евристичні (пошукові): під час виконання студентами науково-дослідних завдань, що пов'язані зі збором, опрацюванням та аналізом обліково-звітної інформації.

У рамках виробничої практики застосовуються наступні форми навчання:

- лекції – згідно зазначеного плану для настановних занять;

- самостійна робота – складання облікових номенклатур, форм податкових розрахунків та фінансової звітності та опрацювання положень законодавчих актів з метою порівняння діючих на підприємств систем обліку, оподаткування, контролю й аудиту з нормативними документами;

– консультування – проводиться керівником практики як від підприємства, так і від університету за потреби здобувача освіти у поясненні окремих позицій виконання завдань, передбачених програмою практики.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення перевірки засвоєних студентами знань, сформованих практичних умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- письмово контролю – при оформленні звіту про виробничу (переддипломну) практику та супровідної документації до нього;
- усного контролю – при проведенні прилюдного захисту виконаного звіту;
- самоконтролю – при регулюванні студентами своєї власної діяльності за допомогою ведення щоденника, опрацюванні зібраного матеріалу, написанні й оформленні звіту, дотриманні практикантом термінів проходження практики та своєчасної здачі звіту на перевірку.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки щодо проходження виробничої (переддипломної) практики для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / [Цимбалюк Ю.А., Мельник Л.Ю., Кучеренко Т.Є., Михайловина С.О., Оляднічук Н.В.]; під ред. Л.Ю. Мельник . Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2020, 36 с.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

Контроль за виконанням студентами вимог до проходження практики здійснюється у двох формах поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється:

– керівником практики від підприємства, що є базою практики (як правило це головний бухгалтер чи інша посадова особа, спеціально призначена керівником підприємства). Ним здійснюється перевірка своєчасності виконання пунктів календарного плану, складеного у відповідності до програми практики, а також контроль заповнення щоденника, який має даватись на перевірку керівнику практики від підприємства не радше одного разу на тиждень;

– керівником практики від університету – надає консультації здобувачам освіти (у випадку необхідності) з питань, які виникають під час проходження практики, а також перевіряє складений здобувачем освіти звіт за результатами проходження практики та прикладену до нього відповідну документацію. Для цього в установлені строки студенти-практиканти завершують виконання звіту та подають його керівнику практики від університету на перевірку, у результаті якої оцінюється рівень виконаної роботи за час перебування на підприємстві та в цілому за оформлений рукопис. Уся аргументація керівника практики від університету щодо рівня виконання звіту відображається у висновку про

результати проходження практики та виконаний звіт (зворотна сторона титульного аркуша). У висновку обов'язково зазначається рекомендація про захист звіту перед комісією. У випадку наявності суттєвих відхилень змісту чи оформлення звіту від вимог методичних рекомендацій він повертається студенту для доопрацювання. У цьому разі студент повинен відреагувати на висловлені зауваження та внести відповідні правки до звіту та знову здати його на перевірку.

Підсумковий контроль здійснюється під час прилюдного захисту звітів в університеті. Процедура захисту передбачає: призначення комісії з числа науково-педагогічних працівників кафедри обліку і оподаткування (призначається розпорядчим документом по факультету економіки і підприємництва); безпосереднє спілкування членів комісії зі здобувачем освіти; оцінка доповіді, повноти та аргументованості його відповідей на запитання членів комісії; фіксація отриманих студентом балів за захист на титульному аркуші звіту; розрахунок підсумкових балів; оформлення відомостей та залікових книжок.

Звіт з виробничої (переддипломної) практики оцінюється за шкалою ECTS.

Процес оцінювання звіту проводиться у два етапи:

– перший етап – передбачає виставлення керівником практики від університету рейтингових балів за підготовлений звіт згідно наведеними критеріями;

**Критерії оцінювання
звіту з виробничої (переддипломної) практики
відповідно до вимог кредитно-модульної системи**

Критерій, за яким оцінюється звіт	Максимальний рейтинговий бал	Фактичні бали при перевірці
І етап – оцінювання якості підготовленого звіту, в тому числі:	70	
– відповідність змісту звіту завданню та вимогам методичних рекомендацій щодо його виконання (наявність, системність і глибина особистого аналізу фактичних матеріалів з підприємства, наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків у діяльності організації, підтвердження документами з підприємства) за розділами: розділ 1 розділ 2 розділ 3 розділ 4 розділ 5	10 10 10 10 10	
– самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора звіту), вирішення поставленої задачі, наявність елементів науково-дослідного характеру, проектного рішення, виконання розрахунків, рисунків та таблиць	10	
– відповідність стандартам оформлення (оформлення титульного аркуша, наявність супровідної документації, нумерація сторінок, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше, відсутність граматичних помилок, якість ілюстративних матеріалів (рисунків, схем, діаграм, графіків, таблиць)	5	
– повнота і відповідність висновків змісту звіту	5	

2 етап – оцінювання захисту звіту, в тому числі:	30	
– доповідь (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів, повне орієнтування у матеріалах звіту)	10	
– правильність відповідей на поставлені запитання (повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів комісії, на зауваження і пропозиції, що містяться у висновку на звіт від керівника практики від університету)	20	
Всього	100	

– другий етап – включає рейтингові бали за захист звіту перед членами комісії.

За результатами перевірки звіту керівником практики від університету виставляються фактичні бали за кожним із критеріїв в оціночній таблиці, бланк якої наведений на зворотній стороні титульного аркуша. Якість виконання звіту оцінюється в діапазоні від 0 до 70 балів. Підсумок даних балів переносять до спеціального реквізиту на титульному аркуші.

Процедура захисту звіту передбачає прилюдний виступ здобувача освіти перед комісією із доповіддю та включає відповіді на запитання членів комісії, які дозволяють встановити рівень володіння ним матеріалами, зібраними під час практики. У результаті члени комісії оцінюють захист та фіксують набрані бали студентом на титульному аркуші звіту у спеціально відведеному для цього місці. Захист звіту оцінюється у діапазоні від 0 до 30 балів.

Загальна підсумкова оцінка за звіт про виробничу (переддипломну) практику складається із суми балів, отриманих як за якість виконання звіту, так і під час захисту. Розраховані таким чином сумарні рейтингові бали формують підсумкову оцінку згідно шкали оцінювання, яка зазначається на титульному аркуші звіту і переноситься до залікової книжки та відомості.

Шкала оцінювання: ECTS та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним проходженням виробничої практики

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Верига Ю. А., Кулик В. А., Ночовна Ю. О., Іванюк С. Ю.: Навчальний посібник Облікова політика підприємства Київ: Центр учбової літератури, 2015. 312 с.
2. Дема Д.І., Шевчук І.В., Мартинюк Г.П. Податковий менеджмент: навч. посібник / за заг. ред. Д.І. Деми. К.: Алерта, 2017. 256 с.
3. Дубовая В.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 312 с.
4. Іванова Н.А., Ролінський О.В. Аудит: навчальний посібник. Умань, Видавець «Сочінський», 2011. 150 с.
5. Каменська Т.О., Редько О.Ю. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб.; Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 375 с.
6. Клокар О.О., Бойко С.В., Кеменяш І.Г., Руцишин Н.М. Податковий менеджмент: навч. посібник. Львів: СПОЛОМ, 2017. 320 с.
7. Колісник Г.М., Слюсаренко В.С. Аудит. Навчальний посібник. Ужгород; ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.
8. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
9. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент. Навчальний посібник. Львів, 2020. 185 с.
10. Кучеренко Т.Є. Звітність підприємств / Т.Є. Кучеренко, В.С. Уланчук, О.Г. Шайко / За ред. В.С. Уланчука. – К.: Знання, 2008. – 492 с.
11. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Текст]: видані станом на 1 січня 2009 р.: пер. з англ. / [за ред. С. Ф. Голова]; Intern.Accounting Standarts Comm. Found., Фед. проф. бухгалтерів і аудиторів України. [К.]:ФПБАУ, 2009. Т.1. 1592 с.
12. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Текст]: видані станом на 1 січня 2009 р. : пер. з англ. / [за ред. С. Ф. Голова] ; Intern.Accounting Standards Comm. Found., Фед. проф. бухгалтерів і аудиторів України. [К.] : ФПБАУ, 2009. Т.2.- 3254 с.
13. Облікова політика підприємства: Навчальний посібник / за ред. Гаврилюка В.М., Жука В.М., Михайлова М.Г. / Лузан Ю.Я., Гаврилюк В.М., Жук В.М. – К.: Видавництво ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007.–326 с.
14. Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методика: навчальний посібник для вузів / М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна. – К.: Алерта, 2010. – 584 с.
15. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ:, «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.
16. Сторожук Т.М. Облікова політика підприємства. Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. 240 с.
17. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку: Підручник К.: Каравела; Піча Ю.В., 2009. 624 с.
18. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник. К.: Алерта, 2011. 408 с.
19. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксінко, М.І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. 5 вид., перероб. і допов. К.: Алерта. 2009. 1056 с.
20. Чацкіс Ю.Д., Геєр Е.С., Наумчак О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. / Ю.Д. Чацкіс, – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
21. Як організувати бухгалтерський облік на підприємстві : практичне керівництво. Дніпропетровськ : «Баланс клуб», 2014. № 1. 173 с.

Допоміжна

22. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0391-99>.
23. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0396-996>.
24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>.
25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>.
26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99р. № 242. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99>.
27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0751%2D99&p=154500>.
28. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725%2D99&p=11545>.
29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>.
30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000р. № 91. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.
31. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001р. № 559. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0487%2D>.
33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99>.
34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>.
35. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0047%2D>.
36. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>.
37. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: наказ Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>.
38. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z05-00>.

39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції»: наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02>.

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»: наказ Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>.

41. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію»: наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>.

42. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>.

43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>.

44. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1054-03>.

45. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0035-05>.

46. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0621-05&p=1237964254>.

47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1456-05>.

48. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0610-06>.

49. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: наказ Міністерства фінансів України 02.07.2007 р. № 779. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.

50. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. № 291. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0892-99>.

51. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua2755-17>.

52. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України 24.03.1995р. №88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

53. Про державний бюджет України»: закон України (на відповідний рік). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

54. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.

55. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14&p=1306924068>.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Уманського НУС. <https://library.udau.edu.ua/>
2. Науково-виробничий журнал «Облік і фінанси». <http://www.afj.org.ua/ua/>
3. Нормативні документи з бухгалтерського обліку.
<http://vobu.ua/ukr/documents/accounting>
4. Професійна газета «Все про бухгалтерський облік». <http://vobu.ua/ukr/>
5. Репозитарій Уманського НУС. <http://lib.udau.edu.ua/>
6. Сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911». <https://buhgalter911.com/uk/>
7. Сайт довідників та аналітичної інформації з бухгалтерського обліку.
<https://www.buhoblik.org.ua/>
8. Сайт міністерства фінансів України. <https://mof.gov.ua/uk>